

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 36C/155/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7115207604
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Mazúrová
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2020:7115207604.16

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou JUDr. Alenou Mazúrovou v spore žalobcu: K. X., L. XX.X.XXXX, J. G. XX, XXX XX T., zastúpený splnomocnenou zástupkyňou Danielou Závorskou, bytom Pekinská 18, 040 13 Košice proti žalovanej: W. X. T. X., G., J. J. X, XXX XX T., o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov

rozhodol:

I. Vyporiadava bezpodielové spoluvlastníctvo strán sporu tak, že:

a) do výlučného vlastníctva žalobcu z vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu pripadá:

1. Motorové vozidlo Alfa Romeo 156, 1,9 JTD, rok výroky XXXX, ev. č. T. XXX W., E. X. XXX XXX XXX XXX XX v hodnote 1.000 EUR.

II. Žalobcovi prikazuje daňový nedoplatok na dani z príjmov fyzických osôb za zdaňovacie obdobie rok 2002 vo výške 6.637,95 EUR, na základe rozhodnutia z daňovej kontroly č. XX XXX/XXXX zo dňa 6.9.2004 voči Daňovému úradu, Košice, Rozvojová 2, 041 90 Košice.

III. Žalobca je povinný zaplatiť súdny poplatok za konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov vo výške 33 EUR, na účet Okresného súdu Košice I, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Stranám sporu náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou došlou súdu dňa 30.3.2015 sa domáhal, aby súd vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo strán sporu s odôvodnením, že manželstvo strán sporu bolo právoplatne rozvedené rozsudkom Okresného súdu Košice I, sp. zn. 36C/465/2009. Dodal, že so žalovanou sa na vyporiadani bezpodielového spoluvlastníctva manželov nevedeli dohodnúť. Žalobca v žalobe a v jej doplnenom podaní uviedol hnutel'ne a nehnuteľné veci, ktoré strany sporu nadobudli počas trvania manželstva a ktoré tvoria podľa názoru žalobcu masu BSM. Uviedol, že počas manželstva nevznikli žiadne dlhy a dodal, že do BSM patrí osobné motorové vozidlo Chevrolet Aveo zakúpené v roku 2008, ktoré navrhol do výlučného vlastníctva žalovanej, pozemok v obci Lekárovce zapísaný v LV č. XXXX a navrhol predmetnú nehnuteľnosť určiť do výlučného vlastníctva žalovanej oproti zaplaceniu mu sumy zo strany žalovanej v 1.

2. Žalobca spolu so žalobou doručil výpis z LV č. XXXX pre katastrálne územie Lekárovce, obec Lekárovce, okres Sobrance, rozsudok Okresného súdu Košice I zo dňa 13.1.2015 sp. zn. 36C/465/2009 právoplatný dňa 6.3.2015.

3. Žalobca použil nasledovné prostriedky procesného útoku: vykonanie dokazovania listinnými dôkazmi predloženými spolu so žalobou a ostatnými dôkazmi doručovanými v priebehu konania, návrhy na vykonanie dokazovania svedeckou výpoveďou.

4. Žalovaná sa k žalobe vyjadrila podaním zo dňa 20.8.2015, v ktorom uviedla, že žaloba žalobcu o vyporiadanie BSM je nedôvodná, poukazujúc na to, že motorové vozidlo Chevrolet, ktorého polovice hodnoty sa domáha žalobca, je vylúčené z BSM, pretože ide o majetok, ktorý svojou povahou slúži jej osobnej potrebe a výkonu povolania. Uviedla, že predmetné motorové vozidlo si zaobstarala formou finančného lízingu vo februári 2008 a bol zakúpený do jej výlučného vlastníctva od lízingovej spoločnosti vo februári 2013 poukazujúc na to, že so žalobcom v spoločnej domácnosti nežila od novembra 2009. Dodala, že žalobca žiadnym spôsobom neprispel na obstaranie, údržbu a prevádzku a povinných platieb na predmetné motorové vozidlo. K nehnuteľnosti v obci Lekárovce, ktorej polovice hodnoty sa domáha žalobca uviedla, že táto nehnuteľnosť bola kúpená za jej výlučné finančné prostriedky, ktoré nadobudla pred uzavretím manželstva. Poukázala na to, že aj v LV je vedená iba ona ako výlučná vlastníčka predmetnej nehnuteľnosti. Dodala, že do BSM patrí aj motorové vozidlo Alfa Romeo, ako aj ďalšie hnutelné veci, ktoré žalobca v žalobe neuviedol. Poukázala na dôvody, pre ktoré súd manželstvo strán sporu rozviedol a uviedla, že v podstate už od podania návrhu na rozvod manželstva žalobca sa opakovane dožadoval 1 hodnoty motorového vozidla, 1 hodnoty nehnuteľnosti v obci Lekárovce. Dodala, že ešte počas vysokoškolského štúdia rok pracovala v Anglicku (1994 - 1995) a neskôr cez letné prázdniny v Rakúsku a zarobené peniaze, cca 140.000,- Sk (4.647,15 EUR), priniesla do manželstva a taktiež do manželstva priniesla aj finančnú čiastku z poistenia, ktorá poisťka bola splatná v roku 1994 v sume 30.000,- Sk (995,82 EUR) a z týchto finančných prostriedkov bola zakúpená nehnuteľnosť v obci Lekárovce. Uviedla, že predmetná nehnuteľnosť do BSM nepatrí. Dodala, že podaní návrhu na rozvod manželstva žalobca si ponechal niektoré hnutelné veci.

5. Spolu s vyjadrením žalovaná doručila rozsudok Okresného súdu Košice I zo dňa 11.1.2012, sp. zn. 11P/55/2019, rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 30.10.2012 sp. zn. 8Cop/112/2012, dôkazy o vykonávaných platbách - vykonávaných lízingových splátok, dôkazy o vykonávaní platieb za servis a opravu motorového vozidla Chevrolet Aveo, dôkazy o platbe havarijného poistenia za motorové vozidlo, kúpnu zmluvu uzavretú dňa 27.8.2001 medzi ňou ako kupujúcou a predávajúcimi C. G. S. C. G., predmetom ktorej bola kúpa nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX pre katastrálne územie Lekárovce za sumu 60.000,- Sk, návrh na povolenie vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľnosti týkajúcu sa nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX pre katastrálne územie Lekárovce, dôkazy o platbách za predmetnú nehnuteľnosť zo strany žalovanej (daň z nehnuteľnosti), dôkaz o zaplatení sumy 2.250,- Sk za vypracovanie znaleckého posudku č. XX/XXXX znalcovi W.. I. Q., znalecký posudok č. XX/XXXX vypracovaný znalkyňou C.. B. B. do konania vedeného na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 36C/465/2009, znalecký posudok č. X/XXXX vypracovaný G.. L. N. do konania vedeného na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 11P/55/2009. V priebehu konania žalovaná súdu doručila dôkazy o všeobecnej cene motorových vozidiel, dôkazy o vykonávaných platbách za údržbu motorového vozidla Chevrolet Aveo, rozsudok Okresného súdu Košice II sp. zn. 6T/112/2013, leasingovú zmluvu uzavretú medzi ňou ako nájomcom a prenajímateľom UniCredit Leasing Slovakia a.s. zo dňa 6.2.2008, rozhodnutia Okresného súdu Košice II svedčiace o odsúdení žalobcu za prečin zanedbania povinnej výživy, dôkazy o nadobudnutí finančných prostriedkov pred uzavretím manželstva, dôkazy o nadobudnutí finančných prostriedkov pred uzavretím manželstva - vkladná knižka vedená vo VÚB, zrušenie devízovej vkladnej knižky, výpis zo zmenárne.

6. Žalovaná použila nasledovné prostriedky procesnej obrany: výsluch strán sporu, vykonanie dokazovania svedeckou výpoveďou, návrh na vykonanie dokazovania oboznámením listinných dôkazov doložených žalovanou.

7. Súd vykonal dokazovanie výsluchom strán sporu, svedeckými výpoveďami, oboznámením s listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah spisu, pripojeným spisom Okresného súdu Košice I sp. zn. 36C/465/2009 a zistil nasledovný skutkový stav: rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn. 36C/465/2009 zo dňa 13.1.2015 právoplatným dňa 6.3.2015 bolo manželstvo strán sporu právoplatne rozvedené. Dňom právoplatnosti rozsudku o rozvode, t. j. 6.3.2015 došlo aj k zániku BSM strán sporu. Maloletý K. X., L.. XX.X.XXXX bol zverený do osobnej starostlivosti matky. Súd zistil, že po právoplatnom rozvode strán sporu nedošlo k uzavretiu dohody ohľadom vyporiadania vecí patriacich do BSM, na vyporiadaní vecí

patriacich do BSM sa strany sporu nevedeli dohodnúť (okrem dohody časti majetku patriaceho do BSM). .

8. Súd vec právne posúdil nasledovne:

9. Podľa § 143 Občianskeho zákonníka, v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnenému nástupcovi pôvodného vlastníka.

10. Podľa § 145 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, (1) Bežné veci týkajúce sa spoločných vecí môže vybavovať každý z manželov. V ostatných veciach je potrebný súhlas oboch manželov; inak je právny úkon neplatný. (2) Z právnych úkonov týkajúcich sa spoločných vecí sú oprávnení a povinní obaja manželia spoločne a nerozdielne.

11. Podľa § 148 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zánikom manželstva zanikne i bezpodielové spoluvlastníctvo manželov.

12. Podľa § 149 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak zanikne bezpodielové spoluvlastníctvo, vykoná sa vyporiadanie podľa zásad uvedených v § 150.

13. Podľa § 150 Občianskeho zákonníka, pri vyporiadaní sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Ďalej sa prihliadne predovšetkým na potreby maloletých detí, na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu, a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Pri určení miery pričinenia treba vziať zreteľ na starostlivosť o deti a na obstarávanie spoločnej domácnosti.

14. Vykonaným dokazovaním, a to na základe zhodných tvrdení strán sporu, súd zistil, že v BSM je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe, k výkonu povolania jedného z manželov a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku len jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva, alebo ktorému bola vec vydaná ako právnenému nástupcovi pôvodného vlastníka (§ 143 Občianskeho zákonníka). Skôr ako sa vyporiadajú veci je nutné stanoviť presný predmet BSM v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia a predmet vyporiadania. Treba skúmať, či veci, ktoré strany sporu uviedli, patria do BSM, či boli nadobudnuté počas trvania manželstva a či boli nadobudnuté zo spoločných finančných prostriedkov, aké boli investície a čo a prečo do BSM nepatrí.

15. Podľa § 186 ods. 2 veta prvá CSP, súd vychádza zo zhodných tvrdení strán, ak neexistuje dôvodná pochybnosť o ich pravdivosti.

16. Zo zhodných tvrdení strán sporu súd zistil masu BSM a bolo uzavreté, že strany sporu za trvania manželstva nadobudli aj hnuiteľné veci, ktoré však nežiadali vyporiadať z dôvodu uzavretej dohody. Teda strany sporu po zániku BSM vykonali čiastočné vyporiadanie BSM a súd stranami sporu prejavenu vôľu týkajúcu sa vyporiadania časti majetku patriaceho do BSM rešpektoval a vyporiadal majetok patriaci do BSM, na ktorom vyporiadaní sa strany sporu po zániku BSM nevedeli dohodnúť.

17. Zo zhodných tvrdení strán sporu súd zistil, že do BSM patria motorové vozidla Alfa Romeo 156, 1,9 JTD, rok výroby XXXX, ev.č. T. XXX W., E. X. XXX XXX XXX XX v hodnote 1.000 EUR . Strany sporu v priebehu konania zhodne uviedli jeho zostatkovú hodnotu (1.000 EUR), dohodli sa na jeho vyporiadaní tak, že predmetné motorové vozidlo po rozvoze manželstva v rámci vyporiadania BSM bude prikázané do výlučného vlastníctva žalobcu.

18. Žalovaná - k motorovému vozidlu Chevrolet Aveo tvrdila, že toto nepatrí do BSM, je potrebné ho z BSM vylúčiť z dôvodu, že ide o majetok, ktorý slúžil svojou povahou jej osobnej potrebe a

výkonu jej povolania a toto bolo zaobstarané formou finančného leasingu vo februári 2008, pričom leasingová zmluva bola uzavretá iba medzi ňou a spoločnosťou UniCredit Leasing Slovakia a.s. dňa 6.2.2008, a výlučne ona platila leasingové splátky a po ktorých zaplacení nadobudla predmetné motorové vozidlo do svojho vlastníctva vo februári 2013. Poukázala aj na to, že so žalobcom od novembra 2009 nežili v spoločnej domácnosti a spoločne nehospodárili. Uviedla, že pokiaľ by však súd usúdil, že predmetné motorové vozidlo patrí do BSM, navrhla ho prikázať do svojho výlučného vlastníctva bez nároku žalobcu na polovičku jeho hodnoty. V priebehu konania zo zhodných tvrdení strán sporu bolo zistené, že predmetné motorové vozidlo bolo odpredané žalovanou v júni 2018 za sumu 1.000 EUR. Je nepochybné a uvedené vyplýva z kúpnej/leasingovej zmluvy č. 51907291 zo dňa 6.2.2008, ktorú uzatvorila žalovaná ako nájomkyňa s prenajímateľom UniCredit Leasing Slovakia a.s., predmetom ktorej bol kúpa/nájom automobilu značky a typu Chevrolet Aveo, rok 2008 za kúpnu cenu 238.000,- Sk (7.900,15 EUR) s financovanou hodnotou vo výške 214.200,- Sk (7.110,14 EUR), počet leasingových splátok bol dohodnutý na 60 a výška mesačnej splátky bola dohodnutá na 2,1385 % z kúpnej ceny motorového vozidla. Je nepochybné, že k splateniu leasingových splátok došlo vo februári 2013, t. j. počas trvania manželstva a z dôkazoch doložených žalovanou vyplýva, že leasingové splátky boli platené nielen jej osobou, ale aj inými osobami (J. T., W.. E. J., W.. I. J.). Z uvedeného vyplýva, že predmetné motorové vozidlo bolo zaobstarané, resp. zakúpené počas trvania manželstva strán sporu, počas trvania manželstva strán sporu boli vykonávané aj jednotlivé leasingové splátky a tvrdenia, na ktoré poukazovala žalovaná, že predmetné motorové vozidlo malo byť zakúpené ako vec, ktorá mala slúžiť výkonu jej povolania, prípadne pre jej osobnú potrebu, nie je možné uvedené v prejednávacom prípade brať do úvahy, resp. vyhodnotiť, že by sa jednalo o vec, ktorá by výlučne slúžila výkonu jej povolania, resp. podnikaniu žalovanej a že by išlo o oddelený majetok, ktorý by mal vplyv na rozsah BSM. Žalovaná nevykonávala žiadnu podnikateľskú činnosť, leasingovú zmluvu žalovaná uzatvárala ako fyzická osoba, motorové vozidlo bolo nadobudnuté počas trvania manželstva, nebolo preukázané, aby predmetné motorové vozidlo bolo používané na podnikanie žalovanou, pretože táto podnikateľskú činnosť nevykonávala, preto predmetné motorové vozidlo tvorí masu BSM. Finančný leasing sa chápe ako záväzkový vzťah, ktorého obsahom je najmä povinnosť poskytovateľa leasingu odovzdať príjemcovi leasingu na určitú dobu do užívania vec, či inú majetkovú hodnotu, a na strane druhej povinnosť príjemcu leasingu úplne uhradiť poskytovateľovi leasingu prostredníctvom leasingových splátok náklady spojené s nadobudnutím. Prijemca leasingu má obvykle právo na kúpu predmetu leasingu do svojho vlastníctva za tzv. zostatkovú cenu. V tejto súvislosti sa hovorí o nadobúdacej funkcii finančného leasingu, ktorá ho kvalitatívne odlišuje od nájmu, pri ktorom je primárnou užívacia funkcia. Z predloženej kúpnej/leasingovej zmluvy je zrejmé, že jednalo sa o nájomnú zmluvu s kúpou predmetnej veci a keďže z vykonaného dokazovania vyplynulo, že predmet leasingu neslúžil na podnikanie, ale výlučne slúžil na osobnú potrebu manželov, s najväčšou pravdepodobnosťou v tomto prípade žalovanej, ktorá ho využívala ako dopravu do miesta výkonu svojej práce, motorové vozidlo patrí do BSM. Ďalšie skutočnosti prezentované žalovanou, že so žalobcom v tom čase už nežili v spoločnej domácnosti, že spolu nehospodárili, že boli v rozvodovom konaní, čo je aj zrejmé z pripojeného spisu Okresného súdu Košice I sp. zn. 36C/465/2009 (návrh na začatie konania o rozvod manželstva bol podaný žalobkyňou dňa 30.11.2009) nemá a nemôže mať vplyv na vylúčenie predmetného motorového vozidla z BSM. Súd uzatvára, že predmetné motorové vozidlo nadobudnuté počas trvania manželstva patrí do BSM, toto bolo nadobudnuté zo spoločných finančných prostriedkov a splácané tiež zo spoločných finančných prostriedkov.

19. Je nepochybné, že predmetné motorové vozidlo bolo zo strany žalovanej odpredané po rozvode manželstva, avšak do vyporiadania BSM, v júni 2018 za sumu 1.000 EUR, ktorú sumu uviedla žalovaná. Žalobca voči tejto sume nevzniesol žiadne námietky, a súd preto pri vyporiadaní tejto hnutelnej veci vychádzal zo sumy, za ktorú predmetné motorové vozidlo bolo odpredané. Je potrebné uviesť, že od zániku BSM do jeho vyporiadania môže uplynúť pomerne dlhé obdobie, počas ktorého môže dôjsť k zmene na veci, prípadne aj k dispozícii s ňou. Ak v tomto medziobdobí došlo k dispozícii s vecou patriacou do BSM jej scudzením, z hľadiska vyporiadania je dôležité, či táto dispozícia bola vykonaná v súlade s § 145 ods. 1 OZ, alebo nie. Prevod veci nie je bežnou vecou, ktorú by mohol vybavovať manžel samostatne, bez súhlasu druhého manžela. Chýbajúci súhlas manžela zakladá relatívnu neplatnosť právneho úkonu s tým, že ak sa dotknutý manžel neplatnosti právneho úkonu voči všetkým jeho účastníkom nedovolá, ide o platný právny úkon (pozri rozsudok Najvyššieho súdu ČR, zo dňa 9.2.2011 sp. zn. 22Cdo 1754/2009). Uvedené sa rovnako vzťahuje aj na prevod, ktorý bol uskutočnený v období od zániku BSM do jeho vyporiadania (pozri rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 1.8.2008 sp. zn. 28Cdo/2593/2008, 28Cdo/2594/2008). Manžel, ktorý bol pri právnom úkone týkajúcom sa spoločného

majetku manželom opomenutý (bez ohľadu na to, či k úkonu došlo za trvania manželstva alebo po jeho zániku pred vyporiadaním BSM), má možnosť dovolať sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu podľa § 145 ods. 1 v spojení s § 40a OZ. Ak sa manžel relatívnej neplatnosti právneho úkonu nedovolá (nie je podstatné z akého dôvodu), predmetom vyporiadania môže byť iba to, čo bolo týmto relatívne neplatným právnym úkonom získané, t.j. nie hodnota veci, ale iba suma, ktorá bola za ňu získaná (porovnaj rozsudky Najvyššieho súdu ČR zo 14.12.2011 sp. zn. 22Cdo/4002/2011, z 29.5.2012 sp. zn. 22 Cdo/2190/2010, z 13.7.2011 sp. zn. 22Cdo/ 3450/2009) a contrario potom platí, že ak sa manžel relatívnej neplatnosti právneho úkonu dovolá, na takéto protiprávne nakladanie (protiprávny úkon) sa neprihliada a predmetom vyporiadania je vec, ktorá bola pred (neplatným) prevodom práva k nej súčasťou spoločného majetku manželov.

20. Tak, ako súdu vyššie uviedol, je nepochybné, že žalovaná po zániku BSM a to do jeho vyporiadania predala motorové vozidlo Chevrolet Aveo v júni 2018 za sumu 1.000 EUR a podľa jej tvrdenia kúpna zmluva písomne uzavretá nebola, žalobca voči takémuto prevodu nevzniesol žiadne námietky, nedovolal sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu a predmetom vyporiadania tak je to, čo bolo týmto úkonom získané, t. j. v prejednávanej prípadnej sume 1.000 EUR, za ktorú sumu bolo motorové vozidlo odpredané.

21. Ak predmetom BSM je vec, ktorá ku dňu rozhodnutia súdu rozhodujúceho o vyporiadaní BSM existuje a stále prináleží bývalým manželom, jej vyporiadanie sa vykoná tak, že takáto vec sa prikáže do výlučného vlastníctva niektorého z bývalých manželov, prípadne do podielového spoluvlastníctva. Tieto závery sa použijú vtedy, ak v dobe vyporiadania patrí táto vec do BSM, avšak nie je možné tento záver použiť v prípadoch, ak bola takáto vec jedným z rozvedených manželov, prípadne obidvoma, po zániku BSM a pred uskutočnením vyporiadania, platne prevedená na tretiu osobu, pretože ku dňu vyporiadania už nie je súčasťou BSM. Keďže v prejednávanej prípadnej došlo k situácii, kedy po zániku BSM a pred jeho vyporiadaním došlo žalovanou k prevodu vlastníckeho práva k motorovému vozidlu Chevrolet Aveo, a keďže z vykonaného dokazovania nevyplývalo, aby sa žalobca dovolal relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy pre absenciu jeho súhlasu s predajom spoločnej veci, z týchto dôvodov je potrebné považovať kúpnu zmluvu za platnú, predmetom vyporiadania bude suma získaná takýmto prevodom. V tomto prípade sa do vyporiadania zahrnie peňažná suma získaná za vec a vo výroku rozsudku o vyporiadaní BSM sa vyporiadanie predtým spoločnej veci patriacej do BSM, premietne do výroku o sume, ktorú jej jeden z (bývalých) manželov povinný zaplatiť druhému, aby sa vyrovnali hodnoty medzi nich rozdelených aktív a pasív, t. j. vo výroku o vyporiadaní (vyrovnaní) podielov. V čase vyporiadania totiž vec predtým patriaca obom manželom už netvorí súčasť ich bezpodielového spoluvlastníctva (porovnaj rozsudky NS ČR zo 14.12.2001, sp. zn. 22Cdo/4002/2011, NS SR z 1.5.1998 sp. zn. 2Cdo/9/1997, zhodnotenie z 3.2.1972, sp. zn. Cpj 86/1971, R 42/1972).

22. Ináč povedané, v súdnej veci bolo nepochybné zistené, že žalovaná po zániku BSM predala vec tvoriacu súčasť BSM tretej osobe bez súhlasu žalovaného - druhého manžela a žalovaný neplatnosť tohto právneho úkonu nenamietol (relatívnej neplatnosti sa žalobca nedovolal), táto predtým spoločná vec už ku dňu rozhodovania súdu o vyporiadaní BSM nemohla byť súčasťou masy BSM, predmetom vyporiadania sa tak mohla stať iba čiastka, ktorá bola získaná za prevod predanej hnuťelnej veci a uvedené sa odzrkadlí, resp. premietne iba do výroku o vyrovnaní podielov medzi bývalými manželmi.

23. Z vyššie uvedených zistených skutkových okolností a vyplývajúcich z vykonaného dokazovania súd robí záver, že do BSM patrí motorové vozidlo Alfa Romeo 156 v hodnote 1.000 EUR a čiastka získaná za prevod hnuťelnej veci - motorového vozidla Chevrolet Aveo v sume 1.000 EUR. Titulom vyporiadania si strany sporu v tomto prípade nie sú nič dlžní, jeden druhému by mali z týchto hodnôt, súm vyplácať 1 a titulom vyporiadania BSM dôjde k ich k vyrovnaniu, započítaniu.

24. Žalobca tvrdil, že do BSM patrí aj nehnuteľnosť zapísaná v LV č. XXXX pre katastrálne územie Lekárovce, obec Lekárovce, okres Sobrance - parc. č. XXX o výmere XXXX m², druh: zastavané plochy a nádvorja, právny vzťah k stavbe evidovanej na parc. č. XXX je evidovaný na LV č. XXXX, - parc. č. XXX o výmere XXXX m², druh: záhrada, poukazujúc na to, že predmetná nehnuteľnosť bola zakúpená v roku 2000, 2001 za spoločné finančné prostriedky strán sporu s tým, že na kúpu predmetnej nehnuteľnosti žalobcovi prispel aj jeho t.č. nebohý starý otec sumou 30.000,- Sk (995,82 EUR). Žalobca uviedol, že v LV ako výlučná vlastníčka je zapísaná žalovaná tvrdiac, že takáto bola medzi stranami sporu dohoda, avšak dodal, že vôľa strán sporu bola taká, že sa jedná o spoločný majetok.

25. Žalovaná tvrdila, že predmetná nehnuteľnosť do BSM nepatrí, pretože táto bola zakúpená z finančných prostriedkov výlučne jej patriacich a ktoré nadobudla pred uzavretím manželstva so žalobcom a na preukázanie týchto tvrdení žalovaná navrhla v spore vypočuť ako svedkyňu W.. E. J., svoju matku. Žalovaná k nadobudnutiu nehnuteľnosti súdu doložila kúpnu zmluvu zo dňa 27.8.2001, z ktorej vyplýva, že žalovaná ako kupujúca odkúpila od manželov C. G. S. C. G. nehnuteľnosť zapísanú v LV č. XXXX pre katastrálne územie Lekárovce - parc. č. XXX a parc. č. XXX (nehnuteľnosti v súčasnosti zapísané v LV č. XXXX pre katastrálne územie Lekárovce) za kúpnu cenu 60.000,- Sk (1.991,64 EUR), pričom bolo dohodnuté, že kúpna cena bude splatená kupujúcou - žalovanou v dvoch splátkach, a to dňa 22.6.2001 vo výške 35.000,- Sk (1.161,79 EUR) priamo Daňovému úradu Košice I a zvyšok kúpnej ceny vo výške 25.000,- Sk (829,85 EUR) pri podpise kúpnej zmluvy v deň podania zmluvy na príslušný katastrálny úrad, t. j. dňa 27.8.2001. Žalovaná tiež súdu predložila listinné dôkazy o vykonávaní platieb v súvislosti s touto nehnuteľnosťou - daň z nehnuteľností za roky 2011 - 2015, predložila súdu dôkaz o zaplatení domového odpadu v prospech Obecného úradu Lekárovce a dôkaz o zaplatení sumy 2.250,- Sk (74,69 EUR) za vypracovanie znaleckého posudku č. XX/XXXX znalcom W.. I. Q. zo dňa 7.8.2011 na ohodnotenie predmetu kúpy (nehnuteľnosti zapísanej LV č. XXXX pre katastrálne územie Lekárovce). Žalovaná súdu predložila aj dôkazy o nadobudnutí finančných prostriedkov pred uzavretím manželstva a z ktorých bola realizovaná aj kúpa predmetnej nehnuteľnosti.

26. Svedkyňa W.. E. J. (matka žalovanej) vo svojej výpovedi uviedla, že žalovaná pred vysokoškolským štúdiom pracovala v Anglicku, kde si zarobila cca sumu 120.000,- Sk (3.983,27 EUR) a ktoré finančné prostriedky boli vložené na devízovú vkladnú knižku, ktorá bola vedená na meno svedkyne. Svedkyňa uviedla, že pred uzavretím manželstva žalovaná tiež disponovala aj sumou 30.000,- Sk (995,82 EUR), ktorú jej ona spolu s manželom t. j., ako rodičia nasporili a taktiež aj sumou 20.000,- Sk (663,88 EUR), ktoré mala žalovaná na vkladnej knižke. Uviedla, že pred kúpou predmetnej nehnuteľnosti bola z devízovej vkladnej knižky vybraná určitá finančná čiastka, nepamätala si už v akej výške a jednalo sa o finančné prostriedky, ktoré si zarobila žalovaná v Anglicku, následne došlo k zrušeniu devízovej vkladnej knižky a takto vybrané finančné prostriedky boli ňou odovzdané žalovanej, keďže išlo o jej výlučné finančné prostriedky.

27. Z listinných dôkazov predložených žalovanou vyplýva, že ku dňu 22.4.1998 bola zrušená devízová vkladná knižka s názvom účtu J. X., ktorá bola vedená ešte v nemeckých markách so zostatkom 3.830,74 DEM, s výplatom vo výške 3.828,15 DEM. Z vkladnej knižky s názvom W.. J. E., číslo vkladového účtu XXXXXXXXXXXX vyplýva, že 13.5.1998 došlo k výberu sumy 265.500,- Sk (8.812,99 EUR), a žalovaná na vysvetlenie predložených listinných dôkazov uviedla, že britské libry, ktoré doniesla ako zárobok z Anglicka, boli jej matkou zmenené na DEM a bola založená devízová vkladná knižka, pričom časť sumy vo výške 2.500 DEM bola zmenená v zmenárni dňa 24.7.1997 pri vtedajšom kurze DEM 19,3300 = 48.325 Sk (1.604,10 EUR) + poplatok 484 -, SK (16,07 EUR) = 48.809,-, Sk (1.620,16 EUR), (čl. 197), dňa 22.4.1998 devízová vkladná knižka bola zrušená s vyplatenou sumou 3.828,15 DEM (pri vtedajšom menovom kurze = 73.998,-, Sk) a tieto finančné prostriedky boli prevedené na účet jej matky. Dňa 11.5.1998 bola na vkladnú knižku vedenú na meno jej matky prevedená suma 170.000 Sk (5.642,97 EUR), ktorá suma, okrem sumy zo zrušenej devízovej vkladnej knižky, tvorila aj sumu po zrušení tzv. detskej poisťky žalovanej a sumu po zrušení jej vkladnej knižky, na ktorú jej sporili rodičia a jej stará mama (čl. 198, 199).

28. Režim BSM sa vzťahuje výlučne na majetok nadobudnutý za trvania manželstva. Pri nadobúdaní majetku do BSM treba skúmať aj to, kto vec nadobudol, z akých prostriedkov bola financovaná (či išlo o spoločné finančné prostriedky ale o prostriedky patriace len jednému z manželov) a aká bola vôľa manželov pri nadobúdaní veci (majetku). vec nadobudnutá za trvania manželstva patrí do BSM, ak nie je nadobudnutá len jedným manželom ako účastníkom zmluvy za jeho výlučné finančné prostriedky (z oddeleného majetku tohto manžela) a ak táto vec nie je z predmetu BSM vylúčená.

29. V prejednávacom prípade žalobca mal zato, že predmetná nehnuteľnosť bola nadobudnutá aj z finančných prostriedkov patriacich do BSM, ako aj z finančných prostriedkov, ktoré mu mal poskytnúť jeho starý otec, t. č. nebohý. Naopak žalovaná navrhla predmetnú nehnuteľnosť vylúčiť z BSM poukazujúc na svoje skutkové tvrdenia a listinné dôkazy preukazujúce jej skutkové tvrdenia.

30. Všeobecne platí, že nehnuteľnosť, ktorú manželvia nadobudli za trvania manželstva kúpnu zmluvou, patrí do ich BSM, ak boli zároveň splnené podmienky, t. j. že na úhradu kúpnej ceny boli použité, čo i len sčasti spoločné zdroje alebo výlučné finančné prostriedky len jedného z manželov, ale ich vôľa bola nadobudnúť vec do spoločného majetku. Je nesporné, že predmetná nehnuteľnosť bola nadobudnutá za trvania manželstva a z kúpnej zmluvy predloženej žalovanou vyplýva, že iba ona bola účastníčkou zmluvy, bola výlučnou kupujúcou.

31. Žalovaná tvrdila aj preukázala, že predmetná nehnuteľnosť bola zakúpená z finančných prostriedkov výlučne patriacich jej a ktoré nadobudla ešte pred uzatvorením manželstva. Žalobca tvrdil, že túto nehnuteľnosť kupoval on osobne a tvrdil, že v tom čase žalovaná nedisponovala žiadnymi finančnými prostriedkami. Tvrdil, že voči vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti bola vedená exekúcia Daňovým úradom a ním bola vyplatená dlžná suma 27.000,- Sk (896,24 EUR) v prospech Daňového úradu, tvrdil, že výlučne on platil za vyhotovenie znaleckého posudku znalcovi a tiež vyplatil sumu 5.000,- Sk (165,97 EUR) i. l. D. za spísanie kúpno predajnej zmluvy. Uviedol, že tak žalovaná, ako aj ňou navrhnutá svedkyňa zavádzajú súd ohľadom financovania - kúpy predmetnej nehnuteľnosti. K zápisu vlastníckeho práva v prospech žalovanej došlo iba z dôvodu, že v tom čase vykonával podnikateľskú činnosť a vznikol mu dlh vo Všeobecnej zdravotnej poisťovni. Tvrdil tiež, že na kúpu predmetnej nehnuteľnosti mu prispel jeho starý otec sumou 30.000,- Sk (995,82 EUR).

32. Žalobcom prezentované skutkové tvrdenia sú však v rozpore s dôkazmi predloženými žalovanou, a to konkrétne vykonanie platby v prospech znalca vo výške 2.250,- Sk (čl.79 súdneho spisu) ako aj v rozpore s listinnými dôkazmi doloženými žalovanou o preukázaní finančnej hotovosti pred uzavretím manželstva. Žalobca neunesol dôkazné bremeno na preukázanie tvrdených skutkových okolností, nepreukázal, že čo i len časť kúpnej ceny nehnuteľností bola zaplatená zo spoločných finančných prostriedkov, nepreukázal prejav spoločnej vôle strán sporu nadobudnúť predmetné nehnuteľnosti do BSM, a keďže jednoznačne z kúpnej zmluvy vyplýva, že iba žalovaná bola jej účastníčkou a cena nadobúdanej veci bola úplne zaplatená z jej výlučných finančných prostriedkov, potom táto nehnuteľnosť nepatrí do BSM, ale je vo výlučnom vlastníctve žalovanej (porovnaj rozsudok NS ČR z 2.12.2003 sp. zn. 22Cdo/980/2003). Žalobca počas celého konania stále menil svoje skutkové tvrdenia a na tieto tvrdenia neunesol dôkazné bremeno a sám žalobca uviedol, že vôľa strán sporu pri nadobúdaní tejto nehnuteľnosti, pričom sú rozporuplné tvrdenia samotného žalobcu v tom, že predmetná nehnuteľnosť mala byť nadobudnutá zo spoločných finančných prostriedkov, mala byť taká, že výlučnou vlastníčkou predmetnej nehnuteľnosti má byť žalovaná, ktorá bola účastníčkou tejto kúpnej zmluvy o nadobudnutí predmetnej nehnuteľnosti. Súd uvádza, že žalobcovi nič nebránilo, pokiaľ tvrdí, že na kúpnu cenu boli použité spoločné finančné prostriedky strán sporu, aby účastníkom kúpnej zmluvy sa stal aj on, z čoho by bolo zrejme aj jasné, že predmetná nehnuteľnosť patrí do BSM. Z ním prezentovaných tvrdení, že už v čase kúpy predmetnej nehnuteľnosti v rámci svojej podnikateľskej činnosti mal mať údajné dlhy, a preto účastníčkou zmluvy bola iba žalovaná, možno vyvodíť, že žalobca mal úmysel pri potencionálnej exekúcii vyhnúť sa možnému predaju predmetnej nehnuteľnosti (v rámci exekúcie), je len jeho účelové tvrdenie. Súd neuveril týmto tvrdeniam, pričom tieto postrádajú akúkoľvek logiku.

33. Žalobca v žalobe, resp. v jej doplnení (na základe výzvy súdu) uviedol, že počas manželstva nevznikli žiadne dlhy; neskôr v priebehu konania tvrdil, že v súvislosti s leasingovými splátkami a ich splácaním stranám sporu vypomohla aj jeho matka, ktorá mala zaplatiť akontáciu a taktiež prispela aj na zaplatenie niekoľkých splátok (žalobca uviedol dvoch). K týmto skutočnostiam navrhol v spore vypočítať svoju matku C.. K. X., ktorá ho neskôr v konaní zastupovala ako splnomocnená zástupkyňa. Žalovaná v rámci svojej obrany k týmto skutkovým tvrdeniam uviedla, že tieto nie sú pravdivé, pretože tak akontáciu, ako aj splátky v zmysle leasingovej zmluvy vykonávala výlučne ona a to zo svojho príjmu, poukazujúc na to, že žalobca bol v tom čase nezamestnaný a bez akéhokoľvek príjmu. Uviedla, že jeho matka prispela určitou finančnou čiastkou na chod domácnosti a ktoré finančné prostriedky sa spotrebovali. Uviedla, že pokiaľ matka žalobcu poskytla žalobcovi nejakú pôžičku, o tejto pôžičke vedomosť nemala, údajná pôžička poskytnutá matkou žalobcu žalobcovi však jednoznačne v konaní preukázaná nebola, a ak by k tomu aj malo dôjsť, bolo to v roku 2008 (podľa tvrdení žalobcu) a vzniesla námietku premlčania.

34. Žalobcom navrhnutá svedkyňa C.. K. X. vo svojej výpovedi uviedla, že niekedy na jar 2008 si žalovaná chcela zakúpiť motorové vozidlo a v tom čase ju mal osloviť jej syn - žalobca, či by im nepožičala, resp. nedala nejakú finančnú čiastku, lebo potrebujú splatiť akontáciu. Dodala, že v tom čase disponovala finančnou čiastkou 50.000,- Sk (1.659,70 EUR) v súvislosti

s dedičstvom po svojom otcovi a poskytla žalobcovi sumu 32.000,- Sk (1.062,21 EUR) s tým, že jej prisľúbil, že pokiaľ budú mať finančné prostriedky, tak túto sumu jej splatia. Svedkyňa ďalej uviedla, že poskytla stranám sporu aj sumu 12.000,- Sk (398,33 EUR) titulom pôžičky. Žiadne z týchto finančných prostriedkov stranami sporu jej doposiaľ vrátené neboli.

35. Občiansky zákonník nemá výslovné ustanovenie o tom, ako treba vyporiadať pohľadávky a dlhy manželov, ktoré sú spojené s ich bezpodielovým spoluvlastníctvom. Tieto pohľadávky a dlhy nepatria totiž podľa ustanovenia § 143 OZ do BSM. Súdna prax zastáva stanovisko, že v rámci komplexného riešenia majetkových vzťahov sa zásadne vyporiadavajú aj ďalšie spoločné majetkové práva a povinnosti, včítane spoločných pohľadávok a dlhov s primeraným použitím ustanovení § 149 a § 150 OZ. Predpokladom vyporiadania týchto spoločných majetkových práv a povinností je, že vznikli za trvania bezpodielového spoluvlastníctva manželov, v súvislosti s ich hospodárskym a spotrebným spoločenstvom a že v dobe jeho zániku existujú. V rámci vyporiadania BSM teda nie je možné vyporiadať majetkové vzťahy, ktoré sa síce týkajú manželov, avšak nevznikli v súvislosti s ich bezpodielovým spoluvlastníctvom, okrem, ak ich rozvedení manželia sami neurobia predmetom vyporiadania. Treba zdôrazniť, že vyporiadanie spoločných práv a povinností sa týka len vzťahov medzi manželmi a nezasahuje do práv a povinností tretích osôb. Všetky práva tretích osôb pochádzajúce zo záväzkového vzťahu uzavretého s manželmi za trvania BSM zostávajú teda nedotknuté. Ustanovenie § 145 OZ upravuje vzájomné vzťahy medzi manželmi a tretími osobami so zreteľom na dispozičné úkony bezpodielových spoluvlastníkov, t.j. právne úkony, ktorými manželia disponujú spoločnou vecou. Z týchto právnych úkonov týkajúcich sa spoločných vecí (bez ohľadu na to, či právny úkon urobí len jeden z manželov alebo obaja, prípadne, či ide o bežnú alebo inú ako bežnú záležitosť) potom vzniká manželom aktívna alebo pasívna solidarita voči tretím osobám ako účastníkom tohto dispozičného právneho úkonu. Základnou podmienkou aplikácie § 145 OZ je teda existencia právneho úkonu týkajúceho sa spoločných vecí. Teda, ak za trvania manželstva uzavrie zmluvu o pôžičke len jeden z manželov, nepotrebuje na takýto právny úkon súhlas druhého manžela, pretože nejde o právny úkon týkajúci sa spoločného majetku. Oprávnený a zaviazaný z tohto právneho úkonu je len manžel, ktorý takýto právny úkon vykonal, prípadne zmluvu uzavrel, nie je pritom rozhodujúce, či peniaze, ktoré boli takto získané sa za podmienok vymedzených § 143 OZ stali súčasťou BSM alebo či boli použité na zaplatenie kúpnej ceny veci, ktorá sa stala súčasťou BSM. Záväzok zo zmluvy o pôžičke je individuálnym záväzkom manžela, ktorý bol účastníkom zmluvy. Nárok na zohľadnenie finančných prostriedkov poskytnutých z pôžičky do BSM bude závisieť od účelu, na ktorý sa tieto finančné prostriedky použili. Ak sa na platnosť zmluvy o pôžičke uzavretej len jedným z manželov nevyžaduje súhlas druhého manžela, tento súhlas nie je potrebný ani na uznanie záväzku z tejto zmluvy uzavretej jedným z manželov (pozri rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 30.8.2005 sp. zn. 29Odo/162/2005). Takýto právny úkon však môže zasahovať do sféry spoločného majetku manželov a môže byť postihnutý neplatnosťou. V zmysle záverov súdnej praxe za právny úkon týkajúci sa spoločných vecí nemožno považovať zmluvu o pôžičke, ktorú ako dlžník uzavrel len jeden z manželov (pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu ČSR z 21.12.1973, sp. zn. 3Cz 57/1973. Tento právny úkon sa bezprostredne (priamo) netýka spoločného majetku - predmetu BSM, a preto nie je právnym úkonom týkajúcim sa spoločnej veci. Preto na uskutočnenie tohto právneho úkonu manžel - dlžník nepotrebuje súhlas druhého manžela a to napriek tomu, že nemajú charakter bežných vecí. Právny úkon zaväzuje len manžela, ktorý ho uzavrel, a preto ide o záväzok len toho manžela, a nie o spoločný záväzok oboch manželov. Aplikácia § 145 OZ - posudzovanie platnosti právneho úkonu manžela, v danom prípade neprichádza do úvahy, avšak za predpokladu, že takýto právny úkon sa netýka spoločných vecí (majetku). Na strane druhej je potrebné vziať do úvahy, že nesplnenie záväzku z tohto právneho úkonu uskutočneného len jedným z manželov, môže mať dosah aj na druhého manžela, keďže pohľadávka veriteľa aj len jedného z manželov, ktorá vznikla za trvania manželstva, môže byť pri výkone rozhodnutia uspokojená zo spoločného majetku manželov (§ 147 ods. 1 OZ). Uvedené neplatí len v prípade, ak ide o pohľadávku veriteľa jedného z manželov, a ak takáto pohľadávka vznikla pri používaní majetku, ktorý v zmysle dohody manželov podľa § 143a OZ nepatrí do BSM. Inak povedané, ak sa právny úkon bezprostredne netýka spoločných vecí manželov (predmetu BSM), je vylúčená aplikácia § 145 OZ. Na uskutočnenie takýchto právnych úkonov manžel nepotrebuje súhlas druhého manžela, keďže sa netýkajú spoločných vecí. Základnou podmienkou aplikácie § 145 ods. 1, 2 OZ je existencia právneho úkonu týkajúceho sa spoločných vecí. Za právne úkony týkajúce sa spoločných vecí treba považovať tie, pri ktorých dochádza k dispozícii s predmetom BSM alebo výkonu jeho správy. Týmto predmetom podľa platnej právnej úpravy (§ 143 OZ) môže byť len to, čo môže byť predmetom vlastníctva, teda iba veci v právnom zmysle, t. j. ovládateľné hmotné predmety a ovládateľné prírodné sily, ktoré slúžia potrebám ľudí. Za predmet vlastníctva, a teda ani BSM, sa preto

nepovažujú pohľadávky a záväzky (dlhy), ktoré sa riadia všeobecným právnym režimom záväzkových vzťahov. Na tomto závere nič nemení ani to, že pri zániku BSM sa vykoná aj vyporiadanie spoločných pohľadávok a záväzkov manželov (dopadajúce len na vzťah medzi manželmi a nie aj na ich vzťah k tretím osobám) podľa zásad platných pre vyporiadanie tohto spoluvlastníctva (vyporiadanie BSM v širšom zmysle). Teda, za právne úkony týkajúce sa spoločných vecí sa nepovažuje okrem iného aj zmluva o pôžičke uzavretá len jedným z manželov, pretože z hľadiska ustanovenia § 145 OZ je pre ňu charakteristické to, že sa priamo netýka predmetu BSM, teda spoločných vecí, preto je aplikácia tohto ustanovenia v súvislosti s týmto právnym úkonom vylúčená. Súd záväzkovo-právny vzťah jedného z manželov podľa žiadneho ustanovenia hmotného práva nemôže zmeniť na záväzkovo-právny vzťah obidvoch manželov ako dlžníkov veriteľa, ktorý nebol a ani nemohol byť účastníkom konania (sporu o vyporiadanie BSM), (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cz 50/83, 3Cz 18/89 a ďalšie). Preto, ak si jeden z manželov požičiava od inej osoby peniaze a v zmluve o pôžičke vystupuje ako dlžník, je zo zmluvy o pôžičke zviazaný a oprávnený len ten z manželov, ktorý ju ako dlžník uzavrel. Samotný záväzok jedného z manželov sa tak netransformuje na spoločný záväzok obidvoch manželov vo vzťahu k veriteľovi. Rozhodnutie o vyporiadaní BSM má zásadné účinky len medzi bývalými manželmi a nie je možné ním zasiahnuť do práv tretích osôb a hlavne veriteľa (R 42/1972, S. 135/263 per analogiam). Ak súd pri vyporiadaní BSM rozhoduje aj o vyporiadaní spoločného (oddeleného) dlhu manželov, nemôže byť rozhodujúce, či tento dlh je premlčaný. V konaní o vyporiadanie BSM ide o vyporiadanie spoločného (oddeleného) dlhu medzi bývalými manželmi, a nie o vzťah medzi veriteľom a dlžníkom, a námietku premlčania môže vzniesť voči veriteľovi len dlžník (R 7/1991).

36. Zhrnúc vyššie uvedené závery judikatúry, ktoré sú aplikovateľné aj na daný prípad, súd uzatvára, že ak si žalobca ako jeden z manželov požičal od inej osoby - matky peniaze a iba tento vystupuje ako dlžník, je zo zmluvy o pôžičke zviazaný a oprávnený len ten z manželov, ktorý ju ako dlžník uzavrel, t. j. v tomto prípade žalobca. Samotný záväzok jedného z manželov sa tak netransformuje na spoločný záväzok obidvoch manželov vo vzťahu k veriteľovi, pretože rozhodnutie o vyporiadaní BSM má zásadné účinky len medzi bývalými manželmi a nie je možné ním zasiahnuť do práv tretích osôb, hlavne veriteľa. Vyporiadanie BSM sa vykonáva iba medzi manželmi, nie aj vo vzťahu k tretím osobám a vykonáva sa vždy ako tzv. vyporiadanie v širšom zmysle, tzn., že treba vyporiadať aj spoločné pohľadávky a dlhy manželov vzniknuté za trvania manželstva a bezpodielového spoluvlastníctva.

37. Z vykonaného dokazovania nevyplývalo, nebolo preukázané, aby z pôžičky poskytnutej matkou žalobcu žalobcovi (t.j. vnikol dlh žalobcovi) boli požičané finančné prostriedky použité na splátku akontácie a na dve splátky v zmysle leasingovej zmluvy, ako to tvrdil žalobca, teda s najväčšou pravdepodobnosťou sa tieto použili na iný účel, t.j. nie na nadobudnutie určitej veci alebo inej majetkovej hodnoty, napr. boli spotrebované na bežné potreby rodiny, pri vyporiadaní sa na ne neprihliada. Žalovaná odmietla tvrdenia žalobcu o pôžičke jeho matkou, výslovne uviedla, že o žiadnej pôžičke nemá vedomosť, pripustila finančnú výpomoc matkou žalobcu rodine, poukazujúc na to, že žalovaný v tom čase nepracoval, nemal žiaden príjem a rodina sa dostala do finančných ťažkostí a tieto finančné prostriedky (nevedela uviesť v akej výške) sa spotrebovali. Vyporiadanie pohľadávok a dlhov vzniknutých za trvania manželstva a za BSM sa vykoná iba medzi manželmi, a pokiaľ niektorý z manželov vynaložil na spoločný majetok peňažné prostriedky z pôžičky uzavretej výlučne ním, treba ju vyporiadať ako vnos vynaložený týmto manželom na spoločný majetok podľa § 150 OZ, keďže tento manžel je pri vyporiadaní oprávnený požadovať, aby mu bolo uhradené, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok. Ak išlo o vnosi, nie je pre ich vyporiadanie významné, či dlh z pôžičky bol po rozvode, resp. po zániku BSM manželom uhradený, resp. či by mohlo ísť o dlhy premlčané. Ak nejde o vyporiadanie spoločného dlhu, potom netreba požičiatelovi výrokom ukladať, aby dlh zaplatil (porovnaj uznesenie NSČR sp. zn. 22Cdo/1151/2007). O takýto prípad však v prejednávacom prípade nešlo.

38. Žalobca v priebehu konania žiadal, aby v rámci vyporiadania BSM boli vyporiadané dlhy vzniknuté počas trvania manželstva v súvislosti s podnikateľskou činnosťou žalobcu, konkrétne daňový nedoplatok na dani z príjmov fyzických osôb za zdaňovacie obdobie roku 2002 vo výške 6.637,95 EUR, na základe rozhodnutia z daňovej kontroly č. 91561/2004 zo dňa 6.9.2004 voči Daňovému úradu Košice, Rozvojová 2, 040 90 Košice (čl. 248 súdneho spisu). Žalobca tiež poukazoval na ďalšie dlhy, ktoré vznikli počas trvania manželstva voči spoločnosti GLADIUS, spoločnosť s ručením obmedzeným, Kurská 19, Košice, IČO: 36 570 788.

39. Z dôkazu doloženého žalobcom vyplýva, že žalobca vykonával podnikateľskú činnosť - ohlasovanú živnosť v zmysle živnostenského listu vydaného dňa 15.9.1997 a ktorú ukončil ku dňu 19.1.2005. Žalobca tiež predložil výzvu Daňového úradu Košice zo dňa 4.11.2015 adresovanú žalobcovi, v zmysle ktorej bol žalobca vyzvaný na zaplatenie, resp. odvedenia daňového nedoplatku vzniknutého na dani z príjmov fyzickej osoby za zdaňovacie obdobie roku 2002 vo výške 6.637,95 EUR, na základe rozhodnutia z daňovej kontroly č. 91561/2004 zo dňa 6.9.2004, ktorý bol splatný dňa 29.9.2004. Prílohou tejto výzvy sú aj postúpené nedoplatky daňového dlžníka.

40. Žalovaná uviedla, že žalobca nevysvetlil, prečo žiada zahrnúť do masy BSM aj jeho osobný dlh, nezdôvodnil ako tento dlh vznikol a aké kroky podnikol pre vyrovnanie tohto dlhu (splatenie, odpustenie, zníženie pokuty, penále a pod.). Uviedla, že ak žalobcovi počas trvania manželstva v rámci výkonu jeho podnikateľskej činnosti, z ktorej však nemal žiaden príjem, vznikli nejaké dlhy, sú to jeho individuálne, osobné dlhy, ktoré do BSM nepatria.

41. Podľa § 147 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pohľadávka veriteľa len jedného z manželov, ktorá vznikla za trvania manželstva, môže byť pri výkone rozhodnutia uspokojená i z majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

42. Podľa § 148a ods. 1 Občianskeho zákonníka, na použitie majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov potrebuje podnikateľ pri začatí podnikania súhlas druhého manžela. Na ďalšie právne úkony súvisiace s podnikaním už súhlas druhého manžela nepotrebuje.

43. Ustanovenie § 143 OZ upravuje rozsah tzv. masy BSM, a to sčasti vymedzením pozitívnym, teda, čo do BSM patrí, sčasti potom i vymedzením negatívnym - taxatívnym vypočítavaním výnimiek z pravidla, podľa ktorého všetky spôsobilé predmety vlastníctva nadobudnuté niektorým z manželov za trvania manželstva sú súčasťou tzv. masy BSM. Ustanovenie § 147 ods. 1 OZ, obsahuje úpravu postihnuteľnosti majetku patriaceho do BSM aj v prípade záujmu na exekučnom vymožení pohľadávky veriteľa len jedného z manželov (o aký veriteľsko-dlžnícky vzťah nezávislý na druhom manželovi má ísť zjavne aj v prípade vzťahu príslušného Daňového úradu na jednej a žalobcu strane druhej). Napokon podstatou úpravy je nutnosť poskytnutia súhlasu nepodnikajúceho manžela tomuto podnikajúcemu, resp. vzájomného poskytnutia súhlasov, ak sú podnikateľmi obaja a s podnikaním začínajú v rovnakom čase len na tzv. prvotné použitie majetku v BSM a to vyslovným zdôraznením v zákone, že takýto súhlas (de facto bianko šek) má za následok tiež nepotrebnosť toho, aby si podnikajúci manžel s trvajúcim BSM musel nechávať odsúhlasovať (druhým manželom) aj ďalšie právne úkony súvisiace s podnikaním. U prípadného tvrdenia, že dlhy nemôžu byť predmetom vlastníctva, totiž nemožno pominúť, že dlh, ako záporná majetková hodnota reprezentujúca záväzok dlžníka poskytne veriteľovi peňažné plnenie, predstavuje významový protiklad pohľadávky, teda právo požadovať plnenie, ak je niekto v pozícii veriteľa. Z podstaty veci tak musí byť vylúčená možnosť, že by súčasťou tzv. masy BSM mohli (mali) byť majetkové práva a nemohli (nemali) tam patriť tiež záväzky.

44. Je nepochybné, že žalobcovi v rámci výkonu podnikateľskej činnosti vznikol za zdaňovacie obdobie roku 2002 (za trvania manželstva teda i BSM) daňový nedoplatok na dani z príjmov fyzickej osoby vo výške 6.637,95 EUR.

45. Podľa § 58a zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní v znení platnom do 31.12.2009, ak daňový dlžník v lehote podľa tohto zákona alebo osobitných zákonov nezaplatil daň alebo neodviedol vybranú daň alebo zrazenú daň, správca dane ho môže vyzvať, aby daňový nedoplatok odviedol alebo zaplatil v náhradnej lehote. Táto lehota nesmie byť kratšia ako 15 dní. Správca dane je povinný v tejto výzve upovedomiť daňového dlžníka o následkoch neodvedenia alebo nezaplatenia daňového nedoplatku. Proti výzve možno podať námietku do 15 dní od jej doručenia. Podanie námietky má odkladný účinok.

46. Podľa § 69 ods. 1, 2, 3, 4, 5 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní v znení platnom do 31.12.2009, (1) Právo vybrať daňový nedoplatok je premlčané po šiestich rokoch po skončení roka, v ktorom vznikol. (2) Ak správca dane vykoná úkon na vybratie daňového nedoplatku, premlčacia lehota začína plynúť znovu po skončení kalendárneho roka, v ktorom bol daňový dlžník o tomto úkone upovedomený; daňový nedoplatok je však možné vybrať najneskôr do 20 rokov po skončení roka, v ktorom daňový nedoplatok vznikol. Úkonom vykonaným na vybratie daňového nedoplatku je doručenie výzvy podľa §

58a, proti ktorej daňový dlžník nepodal námietku alebo doručenie rozhodnutia, ktorým správca dane nevyhoví námietke daňového subjektu proti výzve. (3) Právo na vymáhanie daňového nedoplatku je premlčané po 20 rokoch po skončení kalendárneho roku, v ktorom nadobudla daňová exekučná výzva právoplatnosť. (4) Odo dňa začatia plynutia lehoty podľa odseku 3, lehoty podľa odsekov 1 a 2 neplynú. (5) Na premlčanie práva vybrať a vymáhať daňový nedoplatok správca dane prihliadne, iba ak daňový dlžník vznesie námietku premlčania, a to len v rozsahu uplatňovanej námietky. Podanie námietky má odkladný účinok. Správca dane posúdi vznesenú námietku, rozhodne o nej rozhodnutím; rozhodnutie musí obsahovať odôvodnenie. Proti rozhodnutiu sa daňový dlžník môže odvolať.

47. Úlohou správcu dane je vyberať dane. Neuhradená daň a preddavok na daň po termíne splatnosti sú nedoplatkom, ktorý je daňový správca povinný vymáhať, aby bol nedoplatok vybraný. Právo vybrať daňový nedoplatok je premlčané po šiestich rokoch po skončení roka, v ktorom daňový nedoplatok vznikol. Ustanovenie obsahuje aj úkon správcu dane, ktorým možno túto lehotu predĺžiť, daňový nedoplatok však možno vybrať najneskôr do dvadsiatich rokov po skončení roka, v ktorom daňový nedoplatok vznikol. Podľa zákona úkonom na vybratie daňového nedoplatku je doručenie výzvy podľa § 58a, proti ktorej daňový dlžník nepodal námietku, alebo doručenie rozhodnutia, ktorým správca dane nevyhoví námietke daňového subjektu proti výzve. Osobitne sa definuje premlčacia lehota na právo vymáhať daňový nedoplatok. Táto lehota je 20 rokov po skončení kalendárneho roka, v ktorom nadobudla právoplatnosť daňová exekučná výzva. V tomto prípade sa lehota na vymáhanie daňového nedoplatku nepredlžuje, ale v zmysle odseku 4 základná lehota, ako aj predĺžená lehota na právo vybrať daňový nedoplatok neplynú [napr. správca dane vyzve podľa § 58a daňového dlžníka po troch rokoch od vzniku daňového nedoplatku na zaplatenie daňového nedoplatku. Dlžník nemá majetok. Správca dane preto nemôže začať daňové exekučné konanie. Zasláním ďalšej výzvy podľa § 58a v ôsmom roku od vzniku daňového nedoplatku sa predĺžila premlčacia lehota na vybratie daňového nedoplatku. Správca dane v desiatom roku od vzniku daňového nedoplatku zistil, že daňový dlžník má majetok a začal daňové exekučné konanie. Po skončení kalendárneho roka, v ktorom nadobudla právoplatnosť daňová exekučná výzva, prestávajú plynúť lehoty na vybratie daňového nedoplatku a začína plynúť premlčacia lehota na vymáhanie daňového nedoplatku, ktorá je 20 rokov (v tejto lehote správca dane musí daňové exekučné konanie ukončiť). Na premlčanie práva vybrať a vymáhať daňový nedoplatok správca dane prihliadne len vtedy, ak daňový dlžník vznesie námietku premlčania, a to len v rozsahu uplatňovanej námietky, pričom podanie námietky má odkladný účinok. Správca dane vždy posúdi vznesenú námietku, rozhodne o nej rozhodnutím, ktoré musí obsahovať odôvodnenie. Proti tomuto rozhodnutiu sa daňový dlžník môže odvolať.

47. Podľa § 165 ods. 3 zákona č. 563/2009 Z. z. Daňový poriadok, ustanovenia tohto zákona sa vzťahujú aj na daňové exekučné konanie začaté podľa doterajších predpisov.

48. Podľa § 80 ods. 1 zákona č. 563/2009 Z. z. Daňový poriadok, ak daňový subjekt v lehote podľa tohto zákona alebo osobitných predpisov alebo určenej v rozhodnutí správcu dane nezaplatil daň alebo neodviedol vybranú daň alebo zrazenú daň, správca dane ho môže vyzvať, aby daňový nedoplatok odviedol alebo zaplatil v ním určenej náhradnej lehote. Táto lehota nesmie byť kratšia ako 15 dní. Správca dane je povinný v tejto výzve upovedomiť daňového dlžníka o následkoch neodvedenia alebo nezaplatenia daňového nedoplatku. Proti výzve možno podať námietku do 15 dní od jej doručenia. Podanie námietky má odkladný účinok. Rozhodnutie o vyhovení námietke nemusí obsahovať odôvodnenie.

49. Podľa § 85 ods. 1, 2, 3 zákona č. 563/2009 Z. z. Daňový poriadok, (1) Právo na vymáhanie daňového nedoplatku je premlčané po 6 rokoch po skončení kalendárneho roku, v ktorom daňový nedoplatok vznikol. Ak správca dane v lehote podľa prvej vety doručí daňovému subjektu výzvu podľa § 80, začína plynúť nová premlčacia lehota po skončení kalendárneho roku, v ktorom bola výzva doručená. (2) Počas daňového exekučného konania lehota podľa ods. 1 neplynie. (3) Správca dane prihliadne na premlčanie, iba ak daňový dlžník vznesie námietku premlčania, a to len v rozsahu uplatnenej námietky. Podanie námietky má odkladný účinok. Proti rozhodnutiu o námietke daňový dlžník nemôže podať odvolanie. (4) Právo na vymáhanie daňového nedoplatku zaniká po dvadsiatich rokoch po skončení kalendárneho roku, v ktorom daňový nedoplatok vznikol.

50. Z ustanovenia § 85 citovaného zákona vyplýva, že nezaplatenú daň je správca dane po termíne splatnosti povinný vymáhať a správca dane má právo vymáhať daňový nedoplatok do šiestich rokov po

skončení kalendárneho roka, v ktorom daňový nedoplatok vznikol. Po tejto lehote je právo na vymáhanie premlčané. Ak, ale správca dane doručí daňovému subjektu výzvu na zaplatenie daňového nedoplatku (§ 80 citovaného zákona) a to aj opakovane, začína plynúť nová premlčacia lehota po skončení roka, v ktorom bola výzva doručená daňovému subjektu. Túto lehotu možno predložiť len do 20 rokov (vrátane) to znamená, že právo vymáhať daňový nedoplatok zaniká po 20 rokoch od konca roka v ktorom vznikol daňový nedoplatok. Ak sa začne daňové exekučného konanie, premlčacia lehota vymáhanie daňového nedoplatku (6 ročná) počas daňového exekučného konania neplynie. Premlčané môže byť len právo na vymáhanie daňového nedoplatku.

51. Je pravdepodobné, že žalovaná ako nepodnikajúci manžel dala súhlas žalobcovi ako podnikajúcemu manželovi na použitie majetku BSM a teda činila s vedomím rizika prípadnej straty - vzniku dlhov a možných požiadaviek prípadných veriteľov aj na ich uspokojenie z majetku patriaceho do BSM, pričom eliminovanie takýchto rizík alebo aspoň ich zníženiu slúžia právne prostriedky odchyľne od bránenia sa až pri vyporiadaní BSM.

52. Veci, majetkové práva a hodnoty, ktoré v čase vyporiadania BSM už neexistujú, sa zásadne vo výroku rozhodnutia o vyporiadaní neuvádzajú, práve pre ich neexistenciu, to však neznamená, že nie sú súčasťou tzv. širšieho vyporiadania. U pasív, ale o takýto prípad neexistencie nejde, keďže tu príslušné, nech aj záporné majetkové hodnoty (podobne ako aj aktíva reprezentované najčastejšie zostatkami na spoločných účtoch niekdajších bezpodielových spoluvlastníkov v bankách) jestvujú. Ak potom všeobecne akceptovaným dôvodom prikazovania (výrokom rozsudku) aktív tomu - ktorému účastníkovi zaniknutého, do uzavretia dohody, rozhodnutia súdu alebo nástupu nevyvráťiteľnej právnej domnienky vyporiadania zo zákona, ale nevyporiadaneého spoluvlastníckeho vzťahu je zabezpečenie možnosti výlučnej dispozície dotyčného s takýmito aktívami i ustálenie, že tieto náležia práve jemu a nie druhému bývalému spoluvlastníkovi. Podľa názoru súdu niet žiadneho logického dôvodu, prečo by toto nemalo platiť aj v prípade (spoločných) pasív, a v tomto prípade preto, aby sa odstránili predovšetkým spory účastníkov vyporiadaneého BSM a to, kto z nich sa má v budúcnosti postarať o nápravu stavu zápornej bilancie ohrozujúceho majetok BSM, aby bola poskytnutá i odpoveď i na to, ako bude takéto prevzatie záväzkov jedným z účastníkov vzťahu tomuto vynahradené a aby bol tiež vytvorený nástroj, ktorý pre prípad nespĺnenia si povinnosti tým, komu záväzok pripadne a volania k zodpovednosti (zo strany tretích osôb) druhého účastníka k takémuto druhému účastníkovi umožňuje obranu, resp. postih.

53. Súd má zato, s poukazom na hroziacu možnosť dotknutia majetku patriaceho do BSM aj pre pohľadávku len voči jednému z manželov - žalobcovi, že pre povinnosti na poli daňovom ide o výlučný dlh žalobcu, ktorý žalovaná nezapríčinila a ani nemala možnosť ho ovplyvniť a takto vzniknutý dlh žalobcu z podnikania v rámci spravodlivého usporiadania veci súd prikázal žalobcovi majúc aj zato, že žalobca svojou nečinnosťou nevzniesol námietku premlčania poukazujúc na § 85 ods. 1, 3 zákona č. 563/2009 Z. z., keďže daňový nedoplatok vznikol v roku 2002 (počas trvania manželstva), výzva bola žalobcovi ako povinnému daňovému subjektu doručená v novembri roku 2015, teda po zániku BSM, právo na vymáhanie daňového nedoplatku sa premlčalo po 6 rokoch po skončení kalendárneho roka, v ktorom daňový nedoplatok vznikol, t. j. najneskôr v roku 2009, pričom Daňový úrad Košice podľa § 80 citovaného zákona doručil daňovému subjektu výzvu na zaplatenie daňového nedoplatku, začala plynúť nová premlčacia lehota po skončení roka, v ktorom bola výzva doručená daňovému subjektu. Z uvedeného vyplýva, že žalobca jednak svojím pričinením, svojím správaním a následne nevyužitím práva vzniesť námietku premlčania, sám sa pričínil o vznik dlhu, ktorého existenciu bolo možné zvrátiť vznesením námietky premlčania a keďže žalobca takto neučinil, vystavil žalovanú riziku tzv. spoločného dlhu a práve tým, že žalobca nevyužil právo vzniesť námietku premlčania, sám si privodil postavenie výlučného dlžníka z dlhu na daňovom nedoplatku na dani z príjmu fyzickej osoby a ktorý daňový nedoplatok pre spravodlivé riešenie sporu má znášať žalobca.

54. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na tvrdenia žalovanej ohľadom celkového postoja žalobcu k rodine, manželskému životu, starostlivosti o chod domácnosti, o maloletého syna, jej poukaz na laxný prístup žalobcu k rodinnému životu, ktoré skutočnosti je možné vyhodnotiť ako návrh, aby súd pri vyporiadaní BSM prihliadol na tzv. disparitu podielov.

55. Občiansky zákonník pri vyporiadaní BSM vychádza z toho, že podiely manželov na spoločnom majetku sú rovnaké (§ 150 veta prvá OZ). Zákon však nevyklučuje, aby výška podielov bola určená aj v inom pomere, ide o tzv. disparitu podielov. Musí však ísť o tak významné okolnosti, ktoré

odôvodňujú prelomenie princípu, že podiely sú zásadne rovnaké. Právna úprava modifikácie princípu rovnosti podielov patrí k právnym normám s relatívne neurčitou hypotézou, ktoré nechávajú na súde, aby podľa svojho uváženia v každom jednotlivom prípade sám vymedzil hypotézu právnej normy zo širokého, vopred neobmedzeného okruhu okolností. Záleží teda na uvážení súdu, ktoré okolnosti tvrdené účastníkmi a v konaní preukázané, bude považovať podstatné a významné pre prípadnú disparitu podielov. Ustanovenie § 150 vo vete tretej Občianskeho zákonníka ukladá súdu, aby pri zvažovaní prípadnej nerovnosti podielov na vyporiadavanom majetku prihliadal predovšetkým ku skutočnostiam, ktoré mali vplyv na hospodárenie rodiny (zásluha na nadobudnutí a udržaní spoločných vecí). Ak jeden z manželov svoje povinnosti týkajúce sa rodiny a spoločného majetku bez dôvodu prijateľného z hľadiska dobrých mravov zanedbával, potom je prípustné rozhodnúť o disparite podielov. Podľa Zákona o rodine muž a žena majú v manželstve rovnaké práva a rovnaké povinnosti. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, spoločne sa starať o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie. Konanie, ktoré je v rozpore s uvedenými zásadami, konanie, ktoré podľa všeobecného pohľadu možno považovať za negatívne ovplyvňujúce vzájomne súžitie manželov, môžu viesť k úvahe o odklone rovnosti podielov, ak sa významným spôsobom premieťa do hospodárenia so spoločným majetkom alebo starostlivosťou o rodinu. Z ustálenej súdnej judikatúry teda vyplýva, že pre úvahu o (ne)rovnosti podielov je významné, ako sa každý z manželov v priebehu manželstva staral o rodinu (spoločnú domácnosť, či uspokojovanie spoločných potrieb) a ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí.

56. Disparita podielov prichádza do úvahy v prípade zjavne nerovnomernej účasti manžela pri zabezpečovaní potrieb rodiny, starostlivosti o rodinu a spoločnú domácnosť, ak jeden z manželov bez existencie objektívnych okolností a v rozpore s dobrými mravmi si neplní svoje povinnosti v dostatočnom rozsahu alebo vôbec, ak sa ich plneniu vyhýba (nevyužíva svoje schopnosti a možnosti) a preto prevažná (prípadne výlučná) časť starostlivosti o rodinu a spoločnú domácnosť vo sfére hmotných potrieb, ako aj osobnej starostlivosti je len na strane jedného manžela. Situáciu v rodine, kto z manželov a v akom rozsahu sa podieľal na starostlivosti o rodinu, deti a spoločnú domácnosť, treba vždy posúdiť a zhodnotiť z hľadiska súladu s dobrými mravmi, ako základnej zásady občianskeho práva a v prípade zistenia zjavnej nerovnomernosti určiť rozdielnú výšku podielov na vyporiadavanom majetku. Rozhodnutie o disparite podielov je však výnimočné a musí byť odôvodnené mimoriadnymi okolnosťami každého jednotlivého prípadu. Pri úvahách o disparite podielov možno okrem hľadísk, ktoré sú demonštratívne vymedzené § 150 tretia a štvrtá veta OZ, prihliadať aj na ďalšie v zákone výslovne nevymedzené okolnosti, ktoré zasahovali priamo alebo len sprostredkované do majetkovej sféry manželstva a ovplyvňovali rozsah BSM (neplnením si zákonných povinností zo strany povinného manžela). Nerovnosť podielov môže ovplyvniť aj konanie manželov v rozpore s § 18 zákona o rodine, podľa ktorého muž a žena majú v manželstve rovnaké práva a povinnosti, sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, spoločne sa starať o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie. Zákon explicitne neupravuje spôsob nerovného vyporiadania a tak disparita môže byť vyjadrená nielen percentom, či zlomkom, ale aj prikázaním veci jednému z manželov bez toho, že pokiaľ ide o túto vec, je zaviazaný na finančné vyporiadanie s druhým manželom.

57. Z vykonaného dokazovania a taktiež aj z konania o rozvode manželstva vyplynulo, že žalobca mal počas trvania manželstva ľahkovážny postoj k manželstvu, z konania o rozvode manželstva vyplynulo, že tento väčšinu času bol nezamestnaný. Tiež vzplynulo, že vzťahy v rodine boli veľmi napäté, strany sporu v podstate od podania návrhu na rozvod manželstva nezdíľali spoločnú domácnosť a túto ani nevedli, každý hospodáril sám, pričom žalobca od uvedenej doby nevykonával žiadnu pracovnú činnosť, až na malé výnimky, nestaral sa finančne ani o maloletého syna Daniela, ktorú skutočnosť aj sám žalobca v konaní o rozvod manželstva uviedol, že nie je v jeho možnostiach a schopnostiach sa postarať o maloletého z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov, pričom uviedol, že mu vypomáha jeho matka, u ktorej v tom čase začal bývať a u ktorej býva doposiaľ. Prípady, kedy disparita prichádza do úvahy možno rozdeliť v zásadne na tri skupiny, a to 1. negatívne okolnosti v manželstve, 2. princíp zásluhovosti a 3. ďalšie okolnosti ovplyvňujúce výšku podielov pri vyporiadaní. Negatívnymi okolnosťami prejavujúcimi sa v manželstve sú, ak jeden z manželov vôbec nepracuje alebo sa práci vyhýba, vedenie spoločnej domácnosti a oddelené hospodárenie manželov, gamblerstvo, používanie návykových látok, nevera jedného z manželov, príčiny rozvratu manželstva, alkoholizmus jedného z manželov, zavinené zadlžovanie BSM, úmyselné alebo nedbanlivostné konanie manžela, ktoré viedlo k zániku alebo k zničeniu vecí, problematika. Súd vychádzajúc z vyššie uvedeného, daňový nedoplatok vzniknutý v

súvislosti s podnikateľskou činnosťou žalobcu a ktorý ku dňu vyporiadania BSM nebol uhradený, prikázal žalobcovi, majúc za to, že ide o výlučné pričinenie žalobcu vzniku tohto daňového nedoplatku.

58. Vo vzťahu k ostatným žalobcom tvrdným dlhom, ktoré mali vzniknúť počas trvania manželstva - spoločnosti GLADIUS, spoločnosť s ručením obmedzeným (dlžník) voči veriteľovi Východoslovenská energetika, a.s. súd uvádza, že vzhľadom k tomu, že sa nejedná o dlh vzniknutý medzi manželmi počas trvania manželstva, ale ide o dlh obchodnej spoločnosti, takto vzniknutý dlh v rámci konania o vyporiadanie BSM nie je možné vyporiadať.

59. Žalobca napokon tvrdil, že žalovaná mala zo spoločných finančných prostriedkov počas trvania manželstva vykonávať splátky úveru v súvislosti s úverom vzatým na kúpu bytu na A. J. Č.. X E. T.. Žalovaná uviedla, že byt na ulici J. Č.. X E. T. je vo výlučnom vlastníctve jej terajšieho manžela C.. J. T., ktorý kúpu predmetného bytu financoval hypotekárnym úverom ešte pred uzavretím manželstva, t. j. úverovú zmluvu uzatvoril menovaný ako dlžník s bankou a výlučne on je jediným dlžníkom, a výlučne on spláca splátky hypotekárneho úveru a dodala, že v predmetnom byte začala spolu so svojím terajším manželom bývať asi v roku 2012, t. j. ešte počas trvania manželstva so žalobcom, avšak v čase, kedy strany sporu už nevedli dlhodobo spoločnú domácnosť a spoločne nehospodárili a keďže už s terajším manželom v tom čase zdieľali spoločnú domácnosť, ktorú zdieľal s nimi aj syn pochádzajúci z manželstva strán sporu, určitou finančnou čiastkou prispievala na chod domácnosti - realizovala nákupy potravín a rôzneho iného tovaru potrebného pre domácnosť. Poprela, aby sa akoukoľvek finančnou čiastkou podieľala na splácaní splátok úveru.

60. V konaní o vyporiadanie BSM, ktoré je svojím charakterom sporovým konaním, na ktoré sa vzťahuje CSP, má každý z manželov povinnosť tvrdenia a tiež dôkaznú povinnosť. Musí preukázať, že jeho tvrdenia sú pravdivé, medzi ktorými je vzájomná súvislosť. Ak manžel nesplní povinnosť tvrdenia, nemôže splniť ani povinnosť označiť dôkazy na ich preukázanie. Ak manžel nepreukáže svoje tvrdenia, neunesie dôkazné bremeno. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany sporu za to, že v konaní neboli preukázané jej tvrdenia a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté v jej neprospech. Rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané) a aj nositeľa dôkazného bremena určuje hypotéza hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny vzťah strán sporu. V závislosti od nej má každá zo strán sporového konania samostatnú (vlastnú) povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť, teda aj z toho vyplývajúce odlišné a samostatné bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno. V konaní o vyporiadanie BSM dôkazné bremeno o určitých skutočnostiach ťaží toho z manželov, ktorý z ich existencie vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky a ktorý existenciu týchto skutočností tvrdí (viď. rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 30.5.2011 sp. zn. 22Cdo 2727/1999). Manžel, ktorý tvrdí, že určitá vec patrí do BSM, musí preukázať, že vec bola nadobudnutá za trvania manželstva. Ak sa preukáže nadobudnutie veci za trvania manželstva a druhý manžel tvrdí skutočnosť, ktoré vec z BSM vylučujú, bude toho manžela ťažiť dôkazné bremeno týkajúce sa týchto ním tvrdených skutočností. To platí aj v prípade, ak napr. stavbu začal realizovať jeden z manželov pred uzavretím manželstva, avšak stavebne bola dokončená až za trvania manželstva. Rovnako to platí aj o finančných prostriedkoch, ktoré mal jeden z manželov získať predajom spoločných vecí a zatajením výťažku z predaja. Dôkaznú povinnosť musí strana ňou zaťažená splniť v tom smere, že označí alebo predloží dôkazy na preukázanie pravdivosti svojich tvrdení. Ak tak neurobí (nepredloží, resp. neoznačí dôkazy a tým nepreukáže pravdivosť svojich tvrdení), neunesie dôkazné bremeno a musí znášať možné nepriaznivé následky nesplnenia dôkaznej povinnosti.

61. Žalobca tvrdil, že žalovaná počas trvania manželstva do jeho zániku zo spoločných finančných prostriedkov realizovala splátky úveru v prospech jej terajšieho manžela, t. j. zo spoločných finančných prostriedkov prispievala na výlučný majetok niekoho iného. Žalobca však na svoje tvrdenia neunesol dôkazné bremeno, na svoje skutkové tvrdenia žalobca neoznačil žiadne dôkazy a tým neunesol dôkazné bremeno. Naopak žalovaná na vyššie prezentované tvrdenia žalobcu preukázala listinnými dôkazmi (úverová zmluva, dôkaz o vykonávaní splátok úveru), že výlučným dlžníkom z hypotekárneho úveru je jej terajší manžel, ktorý nadobudol byt na základe hypotekárneho úveru a preukázala, že splátky tohto úveru výlučne vykonával počas trvania manželstva strán sporu do zániku BSM výlučne jej terajší manžel.

62. Zhrnúc vyššie uvedené úvahy súdu, vychádzajúc z vykonaného dokazovania súd vyporiadal BSM tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku (výrok I., II.) majú zato, že takéto vyporiadanie BSM je pre strany sporu spravodlivé.

63. Podľa § 18k zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, z úkonov a konaní navrhnutých alebo za konania začaté a právoplatne neukončené do 31. decembra 2019 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 31. decembra 2019, aj keď sa stanú splatnými po 31. decembri 2019.

64. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. v znení účinnom do 31.12.2015, poplatníkom je:
c) obaja účastníci v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov alebo jeden z nich podľa rozhodnutia súdu.

65. Podľa § 5 ods. 1 písm. h) zákona č. 71/1992 Zb., poplatková povinnosť vzniká v ostatných prípadoch nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia súdu, ktorým sa povinnosť zaplatiť poplatok uložila v súvislosti s rozhodnutím vo veci samej.

66. Podľa § 7 ods. 8 zákona č. 71/1992 Zb. v znení účinnom do 31.12.2015, v konaní o vyporiadani bezpodielového spoluvlastníctva manželov je základom poplatku cena všetkých vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov a ostatných hodnôt, ktoré sa pritom vyporiadávajú.

67. Podľa položky 6 písm. b) sadzobníka súdnych poplatkov v znení účinnom do 31.12.2015, súdny poplatok za vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov je z predmetu konania, ak sa konanie skončilo rozsudkom, 3% , najmenej 66 eur, najviac 16 596,50 eura.

68. Súdny poplatok v danom prípade činí sumu 66 Eur z hodnoty vyporiadavaného majetku 2.000 EUR (súdny poplatok činí 3 % z predmetu konania podľa položky 6 písm. b) prílohy zákona č. 71/1992 Zb.). Žalobca je povinný zaplatiť súdny poplatok za konanie vo výške 33 EUR. Žalovaná by bola v danom prípade povinná zaplatiť súdny poplatok tiež vo výške 33 EUR, avšak vzhľadom k tomu, že žalovanej bolo uznesením Okresného súdu Košice I zo dňa 18.2.2020, sp. zn. 36C/155/2015 priznané oslobodenie od súdnych poplatkov, túto povinnosť žalovaná nemá.

69. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

70. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

71. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

72. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

73. Predmetom konania je vyporiadanie BSM, lebo strany sporu sa nedokázali mimosúdne dohodnúť. Vzhľadom na charakter tohto sporu, ktorý je vlastne vyústením rozvodového konania, je svojím charakterom osobitným sporom. Nemožno jednoznačne ustáliť, kto zavinil tento spor a kto v akej miere bol úspešný. Je teda zrejmé, že ako žalobca tak aj žalovaná nemali v konaní plný úspech a je ťažko vyčísliteľné, ak nemožné, v akom pomere ten ktorý z nich je úspešný. Z týchto dôvodov, ktoré súd považoval za dôvody hodné osobitného zreteľa, výnimočne v danom prípade stranám sporu trovy nepriznal. Postupoval tak v súlade s § 257 CSP.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré je možné podať do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I (§ 355 ods. 1, § 362 CSP). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP). V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP). Rozsah,

v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nestranným procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené,
- h) rozhodnutí súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo k rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v ods. 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu (zákon č. 233/1995 Z.z.).